

Anlatmak Eğitim Değildir

Güncellenmiş, Genişletilmiş ve Zenginleştirilmiş; Yazar: Harold D. Stolovitch & Erica J. Keeps, Mehmet Gürsoy (çev.), (İstanbul: TEGEP Yayınları, 2017)

Telling Ain't Training

Updated, Expanded, Enhanced; Authors: Harold D. Stolovitch & Erica J. Keeps, Mehmet Gürsoy (trans.), (İstanbul: TEGEP Yayınları, 2017)

Değerlendiren | Reviewed by

Aslıhan KUŞÇUOĞLU

Arş. Gör. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
İslami İlimler Fakültesi
Felsefe ve Din Bilimleri
Tokat | Türkiye
aslihan.kuscuoglu@gop.edu.tr

Res. Assist. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa University
Islamic Sciences Faculty
Philosophy and Religious Studies
Tokat | Türkiye
orcid.org/0000-0002-6800-5145

Atf | Cite as:

KUŞÇUOĞLU, Aslıhan. "Anlatmak Eğitim Değildir: Güncellenmiş, Genişletilmiş ve Zenginleştirilmiş, Yazar: Harold D. Stolovitch & Erica J. Keeps Mehmet Gürsoy (çev.), (İstanbul: TEGEP Yayınları, 2017) ["Telling Ain't Training: Updated, Expanded, Enhanced Authors: Harold D. Stolovitch & Erica J. Keeps, Mehmet Gürsoy (trans.), (İstanbul: TEGEP Yayınları, 2017)"]". Tokat İlmîyat Dergisi | Tokat Journal of İlmîyat 11/1 (Haziran | June 2023), 391-396.

İntihal | Plagiarism:

Bu makale, iTenticate aracılığıyla taranmış ve intihal içermediği teyit edilmiştir.

| This article has been scanned by iTenticate and no plagiarism has been detected.

Copyright © Published by Tokat Gaziosmanpaşa University Faculty of Islamic Sciences. Tokat | Türkiye.

<https://dergipark.org.tr/ilmiyat>

Telling Ain't Training

Updated, Expanded, Enhanced

Authors: Harold D. Stolovitch & Erica J. Keeps (trans. Mehmet Gürsoy), 1st Edition, Istanbul, 2017, 294 pages.

Abstract: Based on a learner-centered, performance-based approach to education, this book by Harold D. Stolovitch and Erica J. Keeps provides both theoretical and practical insights into designing effective learning environments. Written in a simple and understandable style, the book re-frames well-known concepts in the field of education and training, explains the main factors that motivate people to learn based on the differences between various types of knowledge, and provides a vivid view of how educators can apply these principles in learning environments with short and simple exercises. The aim of this study is to draw a scheme of ideas that can help and guide educators who want to make teaching more effective by introducing the work.

Keywords: Education, Teaching Strategies, Student-Centered Education, Active Learning, Learning Outcomes.

Anlatmak Eğitim Değildir

Güncellenmiş, Genişletilmiş ve Zenginleştirilmiş

Yazar: Harold D. Stolovitch & Erica J. Keeps (çev. Mehmet Gürsoy), 1. Baskı, İstanbul, 2017, 294 sayfa.

Öz: Öğrenci merkezli, performansa dayalı eğitim yaklaşımına dayanan Harold D. Stolovitch ve Erica J. Keeps'in yazdığı bu eser, etkili öğrenme ortamlarını tasarlamada hem teorik hem de pratik bilgiler sağlaması bakımından önemlidir. Basit ve anlaşılır bir üslupta yazılan eserde, eğitim-öğretim alanında herkesçe bilinen kavramların çerçevesi yeniden çizilmiş, çeşitli bilgi türleri arasındaki farklılıklardan yola çıkarak insanları öğrenmeye motive eden ana faktörler açıklanmış ve eğitimcilerin bu ilkeleri öğrenme ortamlarında nasıl uygulayacaklarına dair kısa ve sade alıştırmalar ile canlı bir görünüm sunulmuştur. Bu çalışmada amaç; eserin tanıtılması ile öğretimi daha etkili hale getirmek isteyen eğitimcilere yardımcı olabilecek ve yön verebilecek bir fikir şeması çizmektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Öğretim Stratejileri, Öğrenci Merkezli Eğitim, Aktif Öğrenme, Öğrenme Çıktıları.

Çağın gerektirdiği bilgi ve beceri geliştirme zorluklarının üstesinden gelmek için eğitim kurumlarının atması gereken değişim adımlarının başında mevcut öğrenme ve öğretme tasarımlarını güncellemesi ve zenginleştirilmesine yönelik faaliyetler yürütmesi gelmektedir. Bu faaliyetleri doğru bir şekilde kılavuzlayabilme adına hem akademik hem kurumsal sahalarda makale, rapor, araştırma özeti, meta-analiz çalışmaları, kitap ve röportaj gibi pek çok bilimsel yayın bulunmaktadır. Harold D. Stolovitch ve Erica J. Keeps tarafından kaleme alınan “Anlatmak Eğitim Değildir” adlı eser, öğretmenler ve eğitimciler için etkili eğitimin nasıl geliştirileceği konusunda bir yol haritası sunmaktadır.

Eser üzerine birçok internet sitesinde değerlendirmeler yer almaktadır. Bu değerlendirmelerin temel vurgusu kitabın; eğitimi eğlenceli ve etkileşimli hale getirmeye vurgu yapması, temel öğrenme ilkelerini örnekler, alıştırmalar ve araştırmalarla renklendirmesidir. Kitapla ilgili bir inceleme de Kari L. Schmidt’e aittir. Schmidt, kitabın güçlü yönleri arasında öğretmenlere yönelik bilgilerin genişliği ve derinliği, düzenli ve pratik bir içerik ve yazarların örnekleri paylaşırken kısmen kullandıkları neşeli yaklaşımı saymıştır. Schmidt’in incelemesine ek olarak bu çalışmada eğitim literatürüne katkıda bulunarak eğitim sunan ve tasarlayan herkese bir referans kaynağı olmak ümit edilmektedir.

Özgün adı “Telling Ain’t Training: Updated, Expanded, Enhanced” olan bu eser, ilk olarak 2011 yılında American Society for Training & Development (ASTD) olarak Virginia’da basılmış, ülkemizde ise 2017 yılında TEGEP Eğitim ve Gelişim Platformu Derneği tarafından kitabın ikinci baskısından çevrilerek literatüre kazandırılmıştır. Önsözde yazarlar eserin yazılış amacını “yeni öğretmenler ve belirli şeylerin neden işe yaradığına ya da belki de yaramadığına dair açıklama ve onay arayan deneyimli uygulayıcılar için mümkün olan en iyi eğitim prensiplerini ortaya koymak” olarak tarif etmiştir. Daha fayda odaklı olarak nitelenen bu prensiplerin sadece yüz yüze eğitimler için değil aynı zamanda e-öğrenme/çevrimiçi öğrenme için de geçerli olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte yazarlar ana amacı destekleyecek alt amaçları şöyle maddeleştirmiştir:

“Öğrenme ve eğitim hakkındaki efsanelerin araştırma destekli bulgulardan ayrıştırılması, formal bir yaklaşım yerine mesajımızı daha iyi aktarabileceğimize inandığımız daha rahat ve dostane bir tarz, ek okuma kaynakları ve faydalı referanslarla kitapta ele aldıklarımızı destekleyecek pek çok son not, çok fazla etkileşim, uygulamalı ve gerçekçi tavsiyeler, hepsinin ötesinde hayatımız boyunca öğrendiklerimizi sizinle paylaşmak” (s.7-8).

Genel bir çerçevede ele alınacak olursa beş ana bölüm on üç alt bölümden oluşan eserin ilk iki bölümü öğrenme teorisi iken sonraki bölümler mevcut araştırmalara dayanan yetişkin öğrenme ilkeleri hakkında daha pratik bilgiler içermektedir. İçerik alanları arasında; eğitim ve öğrenim terminolojisi, yetişkin öğrenme ilkeleri, bilgi türleri, öğrencilerin motive edilme şekilleri, kalıcı öğrenme, etkili eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi, beş adımlı modeli kullanarak mevcut eğitim ortamlarını güçlendirme, 25 etkili eğitim aktivitesi, testler ve sınavlar, eğitim ve teknoloji yer almaktadır. Konular ele alınırken bölümlerin başında önemli noktaların verildiği bir alan

karşımıza çıkmaktadır. Bu alandaki başlıklar hem okuyucuyu bilgiye hazırlama evresi hem de öğrenme çıktılarını sunan bir küme olarak düşünülebilir.

Pek çok araştırmaya dayanan bu eser, baştan sona interaktif aktiviteler içermektedir. Örneğin, temel içerik tanımlandıktan sonra, okuyucunun tamamlaması için boşluk doldurma ve eşleştirme aktiviteleri bulunmaktadır. Okuyucunun kitabı okurken en yüksek faydayı elde edebilmesi için aktiviteleri tamamlaması tavsiye edilmektedir. Bu özet aktiviteler öğrencinin bilgisini ve hatırlamasını geliştirerek bölüme dair öğrenmeyi pekiştirmektedir. Bu noktada yazarların, kullandıkları gerek dil gerekse bu tarz yöntemler ile öğrenenleri öğrenme sürecine anlamlı şekilde dâhil ederek içerikle etkileşim kurulmasını bekledikleri anlaşılmaktadır. Diğer yandan her bölüm, çoktan seçmeli sorular ve bir cevap anahtarı içeren “Bunu Hatırlayın” bölümündeki içeriğin özetlenmesiyle sona ermektedir. Eserin son kısmında “Son Notlar” adı altında bir bölüm daha bulunmakta, konulara daha derinlemesine bakmak isteyenler için hazırlanan kaynaklar ve okuma listelerinden oluşan ayrıntılı bir bibliyografya yer almaktadır. Böyle bir bölüme yer verilmesinin sebebini ise yazarlar, “eseri kolay okunur kılmak ve bölümlerdeki akışı bölmemek” şeklinde açıklamışlardır (s.247). Sunulan bu bibliyografya ana bölüm metninin akıcılığına ve yazarların güvenilirliğine katkıda bulunması bakımından önemlidir. Eser, yazarların ve katkı sunan yazarın biyografisi ile son bulmaktadır.

Eserin ilk kısmı, “Öğrenen İnsan: Araştırmalar Bize Ne Söylüyor?” başlığı altında öğrenmenin kolay bir süreç olmadığı ve aynı içerik farklı şekillerde sunulduğunda öğrenmenin kalıcılığını artırdığı fikrine odaklanmıştır. Sıklıkla birbirinin yerine kullanılan ancak analiz edildiğinde her birinin kendine özgü anlamının bulunduğu yetiştirme, eğitim, öğretim ve öğrenme kelimelerinin kavramsal analizini yaparak yetiştirme, öğretim ve eğitimin asıl amacının öğrenmeyi sağlamak bu doğrultuda eğitimcilerin de asıl amacının bilgi aktarımı yerine öğrenciyi dönüştürmek olması gerektiği belirtilmiştir. Bu kısımda en dikkat çekici nokta öğrenmenin kimyasının araştırma bulgularıyla ortaya konarak eğitimciler için ne anlam ifade etmesi gerektiğinin sunulmasıdır. Bir diğer nokta ise öğrenci yerine “öğrenen insan” vurgusudur. Kavramın bu kısımdan başlayarak eserin tamamına yansıdığı rahatlıkla görülebilmektedir. Bu da herkesçe bilinen kavramların dönüşümünün ciddiyle eğitim araştırmaları açısından düşünülmesi gerektiğini akla getirmektedir.

Eserin ikinci kısmı daha iyi bir eğitimci olmak için nelerin bilinmesi ile ilgilidir. Yazarlar, ifadesel ve yöntemsel olarak ikiye ayırdığı bilgi türlerini tanıtmıştır. İfadesel bilgiyi bildirimsel ya da beyan edilen bilgi, yöntemsel bilgiyi de uygulama ya da yordam bilgisi olarak tanımlamıştır (s.36). Literatüre katkı olarak düşünülebilecek bu bilgi türlerinin öğrenmeye dair pek çok gizemi çözen anahtarlar olduğunu ifade etmiş, öğrenenlere hangi bilgi türü kazandırılmak isteniyorsa öğrenme materyalinin de ona göre ayarlanabileceğinin belirtmiştir. “Söylemek (ifadesel) yapmaktan (yöntemsel) daha kolaydır” diyerek yöntemsel bilginin ifadesel bilgiye dönüştürülemediği tespitinde bulunmuş, her iki bilgi türünün birlikte kullanımının hedeflenen kazanımlar açısından daha etkili sonuçlara ulaşılmasını kolaylaştırdığını ileri sürmüştür. Bu iki bilgi türünün ayırt edilmesi, eğitimcilerin kendilerini eğitsel anlamda doğru konumlandırmalarına

olanak tanıyabilir. Ayrıca yazarlara göre öğrenmenin kalitesini ve miktarı yetenek, önceden edinilmiş bilgi ve motivasyon faktörlerinden ciddi anlamda etkilenmektedir. Başarılı bir dönüşüm için eğiticilerin bu kavramların öğrenenler açısından farklılık gösterebileceğini bir kenara yazmaları gerekmektedir. Devam eden diğer bölümde çok fazla şey bilip insanlara bir şey öğretemeyen eğiticileri doğrudan muhatap alarak bu sorunun cevabının yetişkin öğrenmesine dair prensiplerin bilinmesi ile alakalı olduğuna odaklanılmaktadır. Andragoji olarak adlandırılan yetişkin öğrenmesi; bilme gereksinimi, öz-benlik algısı, deneyimlerin rolü, öğrenmeye hazır olma ve yönelim, güdülenme varsayımlarına dayanmaktadır. Bu bulguları yazarlar hazır olma, deneyim, otonomi ve eylem olarak dört temel prensipte özetlemiştir (s.53). Öğrenenler “bu bana ne katıyor?” sorusuna anlamlı bir cevap bulamadıkça öğrenim zorlaşmaktadır. Eserdeki genel anlatıma göre bu durum yetişkin öğrenenler için de geçerli olup öğrendiklerinin /öğreneceklerinin ne işe yaradığının uygulamalı olarak gösterilmesi gerekmektedir. Bu bölümde yetişkin öğrenmesi ile ilgili pek çok konu gündeme getirilmiş, örnek durumlardan yola çıkarak yetişkin öğrenenlerin dikkatini çekmek ve desteğini almak için tavsiyelere ve aktivitelere yer verilmiştir. Devamında öğrenme üzerine yapılan araştırmalardan elde edilmiş, altı genel olguya dayalı beş adımdan oluşan eğitim geliştirme modeli sunulmuş, başarılı öğrenme ortamlarının yapılandırılması ile ilgili üst biliş becerileri ve bilişsel stratejilerin nasıl kullanılabileceğine yönelik birçok simülasyon ve alıştırmaya yer verilmiştir.

Eserin üçüncü kısmında eğitim yaklaşımları ve öğrenme aktivitelerine yoğunlaşarak eğitimin dört temel türü, yirmi beş öğrenme aktivitesi, aktif eğitim oluşturmak için şablonlar, etkin öğrenme için basit formül ve öğrenme aktiviteleri için çevrimiçi kaynaklar başlıkları altında ele alınmıştır. Öncelikle iş ortamlarında kullanılan çeşitli eğitim şekilleri örneklerle açıklanarak tek başlarına ya da birlikte nasıl kullanılabileceğine dair öneriler sunulmuştur. Buradaki amaç, okuyucuların eğitime karşı bakış açısını genişletmektir. İş yerinde yapılan eğitimlerin de öğrenme sürecine dahil edilmesi öğrenmenin her alanda görünür hale getirilmesine dikkat çekilmesi bakımından önemlidir. Ardından eser içeriğinin hayat bulmasını sağlayacak somut ve uygulanabilir 25 eğitim aktivite açıklandıktan ve uygulaması gösterildikten sonra okuyucular için boşluklar bırakılmıştır. Tüm içerik türlerine uygun düşen aktivitelerin tamamı anlamlı bir çaba gerektirmesi eserin, öğrenenlerin sürece aktif bir şekilde dâhil edilerek etkileşimli bir öğrenme ortamı oluşturulması amacıyla örtüştüğü söylenebilir. Bununla birlikte farklı eğitim türlerine göre önerilen eğitim aktivitelerinin tablolaştırılmasıyla eğiticilere süreçte rehberlik edebileceği düşünülmüştür (s.151). Diğer bölümde ise öğrenenlerin edindiği becerileri ve/veya bilgileri doğrulamak için mutlaka sınav şeklinde testler yapılmasının gerekli olup olmadığı sorusuna yanıt aranmıştır. Yazarlara göre “test etmek öğrenmenin doğal bir parçasıdır. Bu sayede öğrenen ve eğitmen performans amacına ulaşıp ulaşamadığını anlayabilir ya da eksik olup da düzeltici geri bildirim verilmesi gereken noktalar kolaylıkla belirlenebilir”. Ancak bunun da belli ilkeler çerçevesinde olması gerekir. Testlerin öğrenme açısından bir engelle dönüşmemesi adına testler birer tehdit unsuru haline gelmemeli, önceden belirlenmiş amaçlara ulaşıldıysa sonuçlara ilişkin geri bildirim test sonrasında hemen verilmelidir (s.158-159).

Dördüncü kısımda uzun zamandır iç içe olan eğitim ve teknolojinin ortaklığından hareketle teknolojinin öğretim amaçlı kullanılabilirliği fayda ve etkililik temelli gerçekçi bir düzlemde tartışılmıştır. Teknolojinin öğrenmede verimliliği etkileyen unsurlardan olduğu ancak eğitime entegre edilirken tasarımının da bir o kadar hayati önem arz ettiğine dikkat çekilmiştir. Bu noktada çevrimiçi öğrenme kavramı gündeme getirilmiş ve kaliteli bir çevrimiçi öğrenme tasarımında hangi unsurların geliştirilmesi gerektiğine yönelik öneriler ve yardımcı sorular sunulmuştur. Verilen bilgilendirmelerde teknolojinin bir araç olduğu amaca dönüşürse yapının öğretimden ziyade teknoloji destekli anlatım olacağı hususu göze çarpmaktadır.

Son kısımda ise eğitim tarihinden bu yana var olagelen genel kanıların çoğunun araştırma bulgularıyla karşılaştırıldığında çeliştiği ortaya konmuştur. Buna bir örnek verilecek olursa eğitim yöntemleri ne kadar eğlenceli olursa öğrenme başarısı da o kadar yüksek olur kabulü yazarlara göre bir efsanedir (s.230). Gerekesi ise öğrenenlerin aldığı keyif ve memnuniyet ile öğrenen başarısı üzerine yapılan çalışmalarda tutarlılığın söz konusu olmamasıdır. Sözleri toparlarken yazarlar, Carl Jung'un çalışmalarından esinlenerek bir eğitim-öğretim modeli keşsettiklerini ifade etmiştir. Bu modele göre eğitmen ve öğrenen arasında bilinçli bir diyalog kurularak anlamlı düzeyde gerçek mesajlar aktarılmaktadır (s.244-245).

Tüm bunlar eğitimin aktarıla(maya)n bilgilerin ötesinde eğitici ve öğrenen arasında aktif ve anlamlı bir etkileşim süreci olduğuna işaret etmektedir. Eser, öğrenme ortamlarına ilişkin pek çok kavram, model ve pratik ipucu barındırmasıyla eğitim programlarını tasarlayan herkese yön gösterebilecek ve katkı sağlayabilecek potansiyele sahiptir. Özellikle eserdeki öğrenme aktiviteleri ve e-öğrenme konusundaki rehber bilgiler, eğitim-öğretim sürecinde hedeflediği öğrenme çıktılarını gerçekleştirmeyi düşünen eğitimcilerle öğretim yöntemlerini geliştirmelerine yönelik öneriler sunmaktadır.

Kaynakça

- Akın, Gülden. "The Term of Andragogy and the Difference between Andragogy and Pedagogy" 47/1 (2014), 279-300.
- Dlugan, Andrew. "Book Review: Telling Ain't Training (Stolovitch, Keeps)". *Six Minutes*. 2013. Erişim 31 Mayıs 2023. <http://sixminutes.dlugan.com/book-review-telling-aint-training/>
- GetAbstract. "Telling Ain't Training Free Summary by Harold D. Stolovitch and Erica J. Keeps". Erişim 31 Mayıs 2023. <https://www.getabstract.com/en/summary/telling-aint-training/2544>
- Schmidt, Kari L. "Book Reviews". *Journal for Nurses in Professional Development* 29/5 (Ekim 2013), 269. <https://doi.org/10.1097/01.NND.0000434584.53650.a2>
- Stolovitch, Harold D. - Keeps, Erica J. *Anlatmak Eğitim Değildir: Güncellenmiş, Genişletilmiş ve Zenginleştirilmiş*. çev. Mehmet Gürsoy. İstanbul: TEGEP Yayınları, 1. Basım, 2017.
- Yuly. "Telling Ain't Training Book Review". Blog. *The Art of Instructional Design and E-Learning* (blog), 12 Aralık 2010. Erişim 31 Mayıs 2023.